

BALK Jaarverslag 2020

Bond voor Amateurmuziektheater en Lichte Koormuziek
Visserstuin 168, 3319 LN Dordrecht

078-6313848 | administratie@balknet.nl | www.balknet.nl

Inhoudsopgave

1. Het jaar van het coronavirus	2
1.1 BALK Virtual Choir Award	2
1.2 BALK-fonds Meters Maken	3
2. Aangesloten leden	3
3. Trainingen en workshops	4
3.1 Dirigent Licht Vocaal (DLV)	4
3.2 Arrangeercursus	4
3.3 Masterclasses met Shirma Rouse	4
4. Ledenservice	4
4.1 Contributie	4
4.2 ZING Magazine	5
4.3 FEMU	5
5. Communicatie	5
5.1 BALK-Nieuwsbrief	5
5.2 Longreads	5
5.3 BALKnet.nl	6
5.4 Sociale media	6
5.5 Online Muziektheatercafé	7
5.6 Amateur Musical Awards 2020	7
6. Festivals	7
7. Samenwerking	7
7.1 SAMN en Grand Circle	7
7.2 Koornetwerk Nederland	8
8. Organisatie	8
8.1 Bestuur	8
8.2 Bureau	8
8.3 Financiën	8

1 Het jaar van het coronavirus

Dit jaarverslag staat grotendeels in het teken van het coronavirus dat in februari 2020 in Nederland opdook. Een maand later moesten nagenoeg alle zangactiviteiten (repetities, festivals, cursussen en concerten) worden geannuleerd. Dat was een enorme domper voor koorzangers, dirigenten, regisseurs en andere betrokkenen in de koorsector. Eerst leken de coronamaatregelen te gelden tot 1 juli maar naarmate het jaar vorderde, bleek dat fysieke samenkomsten van koren het gehele jaar nauwelijks mogelijk zouden zijn, op de zomermaanden en enkele weken in het najaar na.

BALK heeft vanaf de uitbraak snel op de situatie gereageerd door festivals te verplaatsen en alternatieve activiteiten te organiseren. Daarnaast zijn de leden goed geïnformeerd over wat wel en wat niet mogelijk zou zijn aan koorzang in coronatijd. Over de algemene ontwikkelingen, zoals de risico's van zingen en het coronaveiligheidsprotocol voor de koorsector, kon BALK verwijzen naar de informatie van Koornetwerk Nederland. Ook op verschillende vragen van onze leden kon BALK daar antwoorden vinden.

Afgaand op de uitingen op Facebook en andere sociale media, zijn opvallend veel BALK-koren nog zo lang mogelijk doorgegaan met zingen (uiteraard met inachtneming van de veiligheidsmaatregelen van het protocol voor de koorsector). Toen dat niet meer kon, stapten veel koren over naar online meetings. In aangepaste vorm konden repetities daar in zekere zin doorgang vinden. Maar een belangrijker doel was om contact met elkaar te blijven houden.

De impact van de pandemie op de koorwereld was ongekend groot. Niet eerder gebeurde het dat de koorsector letterlijk en figuurlijk werd stilgelegd door een gezondheids crisis. De impact werd nog versterkt door de vaststelling dat juist een activiteit die troost en verbinding zou kunnen bieden in crisistijd – samen zingen - verboden werd. Aanleiding was de mogelijkheid/aanname dat zingen het virus juist zou kunnen verspreiden via de aerosolen die vrijkomen bij zingen. Vooral die gedachte veroorzaakte veel pijn onder de koren. Overigens leverde wetenschappelijk onderzoek in 2020 nog geen eenduidige uitkomsten op over (de mate van) virusverspreiding door aerosolen.

1.1 BALK Virtual Choir Award

Verschillende koren zijn in coronatijd virtueel gegaan door thuisopnamen van de koorleden uit te brengen in één audio- of videobestand. BALK haakte daarop in door de Virtual Choir Award uit te loven voor het koor dat zich onderscheidt in kwaliteit, originaliteit en vormgeving. 42 koren hebben daaraan meegedaan. De inzendingen waren volgens de jury – bestaand uit het BALK-bureau - van verrassend hoge kwaliteit. Winnaar werd VOÏSZ Vocal Projects (Utrecht) met de Eurovision Song Contest Medley. Eervolle vermeldingen gingen naar Tous Les Oiseaux d'Europe (Groningen), Starlight Boulevard (Utrecht) en Vocal Group Utrecht. De prijs bestond uit € 200,-, te besteden aan een workshop naar keuze. Alle filmpjes werden geplaatst op het [YouTube-kanaal BALK Veelzijdig Vocaal](#).

1.2 BALK-fonds Meters Maken

In het najaar riep BALK het fonds Meters Maken in het leven. Tijdens deze periode mochten koren samen zingen mits koorzangers de 1,5 meter afstand konden bewaren. Daardoor moest een aantal koren uitwijken naar een grotere repetitieruimte met extra onkosten tot gevolg. Het fonds ondersteunde koren bij de huur van zo'n grotere ruimte met een eenmalige bijdrage van € 100,-. In totaal hebben 50 koren en vocal groups een beroep gedaan op Meters Maken.

2 Aangesloten leden*

Ondanks de coronacrisis is het ledenaantal van BALK in 2020 gegroeid met 13 koren en groepen: van 629 naar 642. De stijging van het ledenaantal is vooral te danken aan een grote toestroom in de eerste maanden van 2020, vóór de uitbraak van de pandemie. In het najaar was er ook nauwelijks uitstroom van leden. Daarbij zal hebben meegespeeld dat BALK aankondigde een gedeeltelijke restitutie van de verschuldigde BUMA-premie (over de periode dat er niet gezongen mocht worden), te zullen verwerken in een lagere contributie in 2021. Bovendien maakte BALK bekend dat over de eerste vier maanden van 2021 geen contributie zal worden berekend in verband met de coronacrisis. Dit geldt zowel voor bestaande als nieuwe leden.

Nadere beschouwing leert dat de koren die zichzelf in 2020 hebben opgeheven vooral groepen zijn met oudere leden. Bij deze koren was vaak al sprake van een terugloop, de coronaproblematiek gaf dan de doorslag om definitief te stoppen. Bovendien was de animo voor online repeteren bij koren met oudere zangers veel minder groot. Verder hebben koren over de hele breedte leden zien vertrekken. Daardoor daalde de gemiddelde koorgrootte onder BALK-leden met 4,39%.

	Stand op 31 december 2020	Nieuwe leden in 2020	Lidmaatschap beëindigd in 2020	Stand op 31 december 2019
BALK-leden	642	70	57	629
Aantal zangers (m/v)	17.040	2.123	2.543	17.460

*** De nieuwe koren/groepen die BALK in 2020 mocht verwelkomen, zijn:** *Almere-Poort Koor, AmaZing Hengelo - Ladies Choir, B.H.C. The College Barbers, Beau4, Bloemenkoor, Blueprint, Cantara, Capella con Sensus, Chorus Line, CVZI, Da Capo's Popkoor, Dameskoor Innovation, Damespopkoor Voor Schut, De Toekomst van een Verleden, De Vechtsche Parels, Different Koek, DivAssorti, Flash back!, Gemengd koor Scampolo, Gospelkoor D-Vote, Haarlem Haarmoonix, het Goois Vocaal Ensemble, High Hopes Acapella, Kinderkoor de Gouden Appeltjes, Koor Invite, Korale Ensemble voor Vocale Muziek, La Poko, Maat 41, Moving Voices, New Amsterdam Gospel Group, One Up, Playground, Pop & Musical Choir FlevoRhythm, Popkoor Continue, Popkoor Different Voices, Popkoor EXPRESSION, Popkoor HoorHaar, Popkoor In Between, Popkoor Koffer, Popkoor Musica E, Popkoor Pebbles, Popkoor Reunited, Popkoor The Inspiration, Popkoor Wiezz, Popkorn, Poprockkoor Sweet Pepper, SarahBande, Sempre Sereno, SONAR, Southern Comfort Barber Mates, Stemm-Inn, Stichting Vrienden van MiXsing Harderwijk, Studio Voices, SWEELODIE, Theaterkoor Vinger in je Oor, Utereys Koor Laat Maar Waaien, Vocal Center Kids, Vocal Easy, Vocal Group Midnight, Vocal Group TimeLEZ, Vocalgroup Of All Places, Vrouwenkoor Confetti, Vrouwenkoor Typisch, Vrouwenvocaal Switches, Xing Rocks, Zanggroep All Flavours, Zanggroep AmuZing, Zanggroep Evergreen, Zanggroep Vocalis, Zwingkoor.*

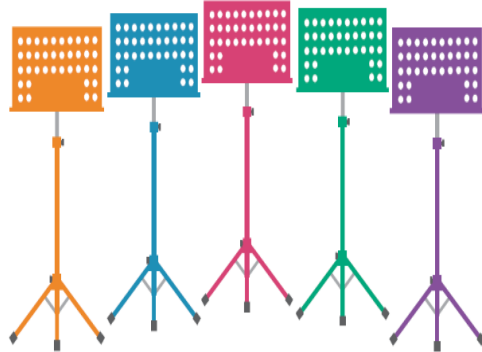
De nieuw aangesloten leden zijn via korte profielen beschreven in de 11 digitale nieuwsbrieven die in 2020 verschenen.

3 Trainingen en workshops

3.1 Dirigent Licht Vocaal

Omdat fysieke bijeenkomsten na maart niet meer mogelijk waren, zijn de lessen van de opleiding Dirigent Licht Vocaal (DLV) daarna online doorgegaan. In september was er nog één fysieke samenkomst, de laatste twee opleidingsdagen zijn verplaatst naar mei en juni 2021 en het examen naar 19 juni 2021. BALK heeft de docenten en studenten bedankt voor hun flexibiliteit daarbij.

<https://www.dirigentlichtvocaal.nl>

3.2 Arrangeercursus

Op 15 april startte BALK met een online arrangeercursus op 6 woensdagmiddagen. Docent was Tijs Kramer. De cursus is gevolgd door 9 cursisten en was een succes.

<https://www.arrangeercursus.nl/author/tijs-kramer>

3.3 Masterclasses met Shirma Rouse

Sinds februari 2017 bestaan er afspraken tussen isla® pastilles en BALK ten aanzien van sponsoring en promotie. In ruil voor naamsbekendheid binnen de koorsector sponsort isla® pastilles een aantal activiteiten van BALK, zoals masterclasses en festivals. Voor 2020 had BALK masterclasses met Shirma Rouse opgenomen in de planning. In goed overleg met isla® pastilles is besloten deze masterclasses te verplaatsen naar de periode dat groepen weer fysiek bijeen kunnen komen.

4 Ledenservice

4.1 Contributie

Voor het jaar 2020 is het contributiebedrag vastgesteld op € 8,90 per koorlid. In dat bedrag is de premie verwerkt die BALK via Koornetwerk Nederland betaalt aan Buma voor de licentie op het zingen van Buma-gerelateerd repertoire tijdens repetities en concerten.

In het najaar berichtte Buma dat de premie over de perioden dat zingen in 2020 door de rijksoverheid verboden werd, zou worden gerestitueerd. BALK heeft besloten deze premievermindering bij de leden te verrekenen met de contributie over 2021. Dat leidt tot een contributievermindering van € 1,35 euro per koorlid/jaar. Koren die hebben opgezegd in 2020 hebben de restitutie in februari 2021 ontvangen.

Daarnaast heeft BALK in november 2020 besloten geen contributie te heffen over de maanden januari t/m april 2021, als financiële tegemoetkoming in de coronaperiode. Koren maken immers extra kosten (doorbetalen van dirigenten, huur repetitieruimte) terwijl inkomsten van geplande concerten wegvielen en ledenvertrek leidde tot minder contributiebijdragen.

4.2 ZING Magazine

BALK heeft een overeenkomst met ZING Magazine dat BALK-leden met korting een abonnement kunnen krijgen op dit blad. In 2020 hebben 31 leden daarvan gebruik gemaakt.

4.3 FEMU

FEMU is de Federatie van muzikauteurs en -uitgeverijen die licenties verstrekt voor het gebruik van bladmuziek en liedteksten. Met ingang van 1 januari 2020 is BALK gestopt met deze collectieve licentie. Reden hiervoor is dat het merendeel van de BALK-leden geen FEMU-licentie nodig heeft. Een bericht hierover is begin 2020 op de website geplaatst en in de nieuwsbrief opgenomen. BALK-leden die wel een licentie willen afsluiten, kunnen dat nu zelf rechtstreeks regelen met FEMU.

5 Communicatie

5.1 BALK-Nieuwsbrief

Ook in 2020 verscheen de BALK-Nieuwsbrief 11 keer. Hij werd digitaal toegezonden aan alle leden. In de Nieuwsbrief staan actualiteiten, berichten met praktische informatie, data van cursussen en festivals en korte beschrijvingen van de nieuwe BALK-leden.

Inhoudelijk stond de Nieuwsbrief uiteraard vaak in het teken van de gevolgen van Covid-19. Daarbij hebben we geprobeerd zoveel mogelijk te communiceren wat nog wel mogelijk was voor de leden van BALK en te schetsen hoe de binding binnen het koor behouden kon blijven. We legden de focus op het perspectief. De spreekwoordelijke stip op de horizon was een belangrijke invalshoek.

Zie <https://www.balknet.nl/5217/actueel/balk-nieuwsbrief>

5.2 Longreads

Op www.balknet.nl hebben we een aantal langere, informatieve artikelen geplaatst over thema's en onderwerpen die de koorwereld in dit bijzondere coronajaar bezighielden. Deze *longreads* werden zeer gewaardeerd en veelvuldig gedeeld nadat ze waren aangekondigd via onze sociale media. Het gaat om de volgende artikelen.

- [Hoe de koorwereld reageert op de stilte tijdens de coronastorm \(17 maart\).](#)
- [Samenzang kun je vergeten maar ZOOM biedt genoeg andere leuke dingen voor de mensen \(24 maart\).](#)
- [Samen zingen is nu vooral samen zijn \(31 maart\).](#)
- [Dirigenten worstelen met 'slopende' onzekerheid \(4 mei\).](#)
- [Denk verder dan het traditionele repetitielokaal \(11 september\).](#)
- [Hoe houd je je koor bij elkaar \(27 oktober\).](#)

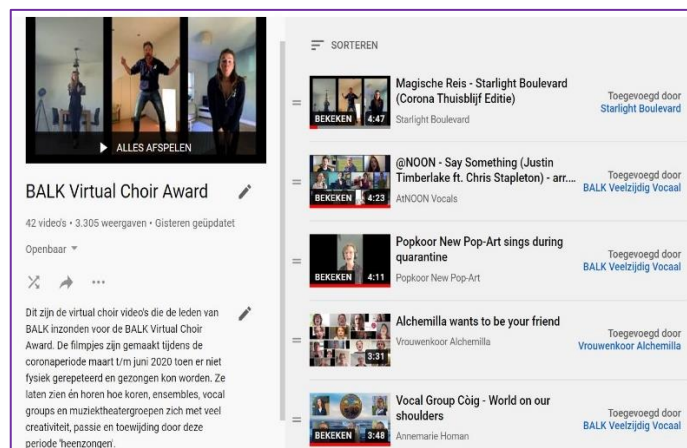
5.3 BALKnet.nl

De website www.balknet.nl heeft qua vormgeving en structuur weinig veranderingen ondergaan. Wel is onder het tabblad Actueel een aparte nieuws categorie Corona toegevoegd. Rechtsboven op de homepage is een blokje Corona Actueel geplaatst waar de bezoeker in één oogopslag kan zien wat de huidige stand van zaken is rond de coronamaatregelen, compleet met een link naar het betreffende artikel en protocol op de website van Koornetwerk Nederland. Op de Zoekertjes-pagina zijn nieuwe categorieën toegevoegd naar aanleiding van de locatieproblematiek: 'Locatie gezocht' en 'Locatie aangeboden'. Verder zijn 'aan de achterkant' enkele kleinere technische verbeteringen doorgevoerd die zorgden voor een verbeterde functionaliteit voor de webredacteur.

Inhoudelijk werd ook de website natuurlijk voor een belangrijk deel gebruikt voor de actualiteit over het coronavirus en de gevolgen voor de koorwereld. Het spreekt vanzelf dat het aantal aankondigingen op de agendapagina's gedurende het jaar sterk terugliep. Dat geldt ook voor het aantal Zoekertjes al werd er, afgezet tegen de omstandigheden, toch nog redelijk vaak gebruik van gemaakt. Daarnaast zijn delen van de site geactualiseerd in de sectie Kennisbank. Hyperlinks naar professionals of naar andere 'verwante' dienstverleners zijn gecheckt en – waar nodig – bijgewerkt, al zijn er delen van de site waarop dat nog verder moet worden opgepakt.

5.4 Sociale media

- Het [Twitter-account @BALKVocaal](#) bevat berichten over actualiteiten. Het telde op 31 december 2020 ongeveer 500 volgers.
- Het [Facebook-account BALK Veelzijdig Vocaal](#) beoogt boven op het nieuws te zitten dat voor de BALK-achterban van belang is, inclusief extra aandacht voor opleidingen. Het account telde 2209 volgers op 31 december 2020. Dat is een stijging van 11,1% ten opzichte van het jaar daarvoor.
- Er is ook een aparte [Facebookpagina BALK TOPfestival](#). Die wordt vooral in de oneven jaren waarin dit festival plaatsvindt, als 'eigen' Facebookkanaal gebruikt. In de even jaren, als dit niet het geval is, dient de pagina vooral als plek om berichten vanaf het FB-account BALK Veelzijdig Vocaal te delen. Dat het aantal volgers van deze pagina vrijwel gelijk bleef (een minieme stijging van 800 naar 805) is daarom goed verklaarbaar.
- Het [Instagram-account BALK Veelzijdig Vocaal](#) had eind 2020 ca. 360 volgers, een toename van 57% ten opzichte van 2019.
- Het [YouTube-kanaal BALK Veelzijdig Vocaal](#) piekte twee keer. Dat gold voor de playlist voor de BALK Virtual Choir Award waarin de 42 ingezonden video's voor deze prijs (zie paragraaf 1.1) zo'n 3.300 keer werden bekeken. Daarnaast werd de BALK Kerst Playlist aangemaakt. Diverse BALK-leden vroegen spontaan om de lijst aan te vullen met zelfgemaakte clips. Ze werden ruim 1.000 keer bekeken.

5.5 Online Muziektheatercafé

Op 27 oktober werd het eerste online Muziektheatercafé gehouden. Het was een gezamenlijk initiatief van BALK, Grand Circle en de Stichting Amateur Musical Nederland (SAMN).

Doel was om in het bijzonder de muziektheatergroepen te informeren over de gevolgen van de coronacrisis op hun genre. De bijeenkomst trok 80 bezoekers en werd zeer gewaardeerd:

‘Topavond.’ ‘Dank, dit voorziet echt in een grote behoefte.’ ‘Heel fijn om gericht met mensen uit de wereld van het muziektheater te kunnen sparren over onze sector in deze moeilijke tijd.’

[Een verslag is op de BALK website gepubliceerd.](#) Al snel werd een vervolg op het Muziektheatercafé in januari 2021 gepland.

5.6 Amateur Musical Awards 2020

De uitreiking van de Amateur Musical Awards 2020 is niet doorgegaan vanwege corona. Er was aanvankelijk een alternatief in de vorm van de Dutch Musical Night op 19 december 2020 maar ook dat online initiatief kon niet doorgaan.

6 Festivals

BALK kent de regiofestivals die jaarlijks (soms tweejaarlijks) worden gehouden, naast het BALK TOPfestival dat altijd plaatsvindt in de oneven jaren. De regiofestivals worden zelfstandig opgezet door regionale organisatoren. Ze hebben elk een eigen invalshoek, maar willen allemaal een podium bieden voor aan regionale koren, vocal groups en ensembles. Hoewel de regiofestivals ook een vorm van jurering kennen, staat niet de competitie maar de ontmoeting voorop. Gemiddeld treden er 20 tot 30 gezelschappen op tijdens deze festivals.

Met het uitbreken van de coronapandemie moesten alle data voor de geplande regiofestivals worden verplaatst. Eerst werden ze verschoven naar het najaar maar toen duidelijk werd dat de pandemie zich veel langer zou voortslepen, werden ze geannuleerd en verschoven naar 2021. Inmiddels is zelfs duidelijk geworden dat ze ook in 2021 waarschijnlijk geen doorgang kunnen vinden. Overigens is het opvallend hoe goed het overleg tussen BALK-bureau, de regionale organisaties én de accommodaties plaatsvond. Alle partijen toonden een grote mate van flexibiliteit tijdens de voortdurende verschuivingen.

7 Samenwerking

7.1 SAMN en Grand Circle

Sinds een aantal jaren staat BALK in contact met de organisatoren van de Amateur Musical Awards (AMA's) en met Grand Circle, een uitgeverij van grootrechtrepertoire voor muziektheater. Het gemeenschappelijke doel is om de amateurbeoefenaars van muziektheater te ondersteunen, te

ontzorgen, te inspireren en te verbinden. Per 1 februari 2020 is er voor een periode van een jaar een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen BALK en de Stichting Amateur Musical Nederland (SAMN). De samenwerking houdt in dat het BALK-bureau 4 uur per week besteedt aan de organisatorische ondersteuning van de AMA's en € 5.000,- bijdraagt aan een nog te definiëren prijs. Het online Muziektheatercafé is een onderdeel en voorbeeld van deze samenwerking.

7.2 Koornetwerk Nederland (KNN)

BALK is lid van Koornetwerk Nederland, het landelijke netwerk van koorzangerrelateerde organisaties. BALK-bestuurslid Thomas Hessels is ook bestuurslid van Koornetwerk Nederland, met de portefeuille ledenontwikkeling. BALK-voorzitter Erica Tervelde vertegenwoordigt

BALK tijdens de Algemene Ledenvergaderingen van Koornetwerk Nederland die tweemaal per jaar plaatsvinden. Omdat Erica sinds 1 november 2020 tijdelijk werkzaam is voor Koornetwerk Nederland als coronamanager, is deze vertegenwoordiging tijdelijk overgenomen door de penningmeester van BALK, Nicole Bakker. Zie www.koornetwerk.nl.

8 Organisatie

8.1 Bestuur

In 2020 heeft het bestuur, samen met de bureaumedewerkers, vier keer vergaderd: op 31 januari, 29 mei (online), 18 september en 13 november (online).

De samenstelling van het bestuur bleef in 2020 ongewijzigd. Op 31 december 2020 bestond het uit:

- Voorzitter: Erica Tervelde
- Penningmeester: Nicole Bakker
- Algemeen lid: Thomas Hessels (o.a. juridische thema's)
- Algemeen lid: Hilde Kauffman (o.a. muziektheater)
- Algemeen lid: Femke Ton (o.a. educatie).

In januari 2020 liepen de bestuurstermijnen van Erica Tervelde en Hilde Kauffman af. Bij acclamatie werden zij herbenoemd voor een periode van 3 jaar.

8.2 Bureau

In de samenstelling van het BALK-bureau zijn in 2020 geen wijzingen opgetreden.

Het BALK-bureau bestond het hele jaar uit de volgende personen:

- Pepijn Lagerwey: directeur (0,2 fte)
- Léontine van Duin: secretariaat (0,4 fte)
- Jan van Deursen: externe communicatie (zzp'er op urencontract).

8.3 Financiën

BALK sloot het jaar 2020 af met een winst van € 10.645,54 terwijl een verlies was begroot. De winst is veroorzaakt door het feit dat verschillende geplande activiteiten in 2020 vanwege de coronapandemie niet door konden gaan. Ook de contributie-inkomsten vielen hoger uit dan begroot.

Mede om deze redenen besloot het bestuur in november 2020 geen contributie te heffen over de eerste 4 maanden van 2021.

Het Financieel Jaarverslag 2020 is op te vragen bij het BALK-bureau.